

Zkušební okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku v magisterském studijním programu Právo a právní věda

PV341 EVROPSKÉ PRÁVO

v akademickém roce 2023/2024

zkušební období:

JARO 2024 - ZÁŘÍ 2024 - LEDEN 2025

1. Pojem společného trhu a jednotného vnitřního trhu (odlišení). Základní svobody a společné politiky ve vývoji. Hospodářská a měnová unie EU.
2. Přímý účinek práva EU v členských státech, pojem, dosah, jednotlivé prameny, srovnání s mezinárodními smlouvami (čl. 10 Ústavy).
3. Prameny unijního práva – nejširší přehled, srovnání s právem mezinárodním a vnitrostátním (federálních a unitárních států).
4. Vývoj Evropské unie a Evropských společenství. Vznik Evropských společenství v 50. letech 20. století. Zakládající členové a jednotlivá rozšíření. Důvody a okolnosti vzniku Evropské unie. Splynutí Evropské unie a Evropského společenství.
5. Metoda nařízení, metoda směrnice jako nástroj unijní úpravy. Kritéria pro použití obou metod.
6. Legislativní procedury v Evropské unii – jednotlivé typy (řádný a zvláštní postup). Role Komise, Rady a Evropského parlamentu v legislativním procesu. Demokratický deficit. Rozhodování v Radě a Evropské radě.
7. Soudní soustava EU z hlediska systémového, pravomoc a příslušnost jednotlivých soudů, druhy řízení.
8. Způsoby prosazování jednotného výkladu a uplatňování unijního práva, řízení o předběžné otázce.
9. Organizační struktura EU z hlediska koncepčního (dělba pravomocí, vazby mezi hlavními orgány).
10. Věcná působnost a pravomoci EU, vymezení ve vztahu k členským státům, principy subsidiarity, proporcionality a flexibility.
11. Zákaz kvantitativních omezení pohybu zboží uvnitř EU a opatření s rovnocenným účinkem. Výjimky (včetně těch, které jsou stanoveny judikaturou Soudního dvora).

12. Volný pohyb zboží, srovnání režimu EU se zónami volného obchodu, celními uniemi, základní princip, zákaz cel a diskriminačních daní, daňové ošetření volného pohybu zboží mezi státy.
 13. Volný pohyb zboží, nutné výjimky (dovolená omezení) v oblasti tarifní i netarifní.
 14. Podmínky volného pohybu osob – obecně a ve vztahu k jednotlivým kategoriím osob, dovolená omezení (výjimky). Zákaz diskriminace podle státní příslušnosti – dosah.
 15. Harmonizace nepřímých daní v EU. DPH ve vnitrounijském obchodu.
 16. Režim volného poskytování a přijímání služeb v právu EU. Odlišení od práva podnikání. Směrnice o službách na vnitřním trhu.
 17. Přednost právních předpisů práva EU před předpisy vnitrostátního práva, pojem přednosti, její povaha, meze, srovnání s mezinárodními smlouvami. Postoj Ústavního soudu ČR. Čl. 10 Ústavy.
 18. Vynucování práva EU ve vztahu k jednotlivcům (podnikům).
 19. Ochrana soutěže na jednotném vnitřním trhu EU se zaměřením na zákaz zneužívání dominantního postavení.
 20. Vnější vztahy EU (obchodní) – společná obchodní politika jako specifická politika EU – základní rysy. Ochranná opatření při dovozu. Důsledky členství EU ve WTO.
 21. Ochrana spotřebitele v právu EU.
 22. Pravomoci EU, jejich typy, jejich vymezení ve vztahu k členským státům. Typy pravomocí EU podle Lisabonské smlouvy. Pravomoc EU uzavírat mezinárodní smlouvy.
 23. Vynucování práva EU ve vztahu k členským státům. Pokuty ukládané členským státům.
 24. Nadstátnost EU. Pojem, projevy, důsledky.
 25. Občanství Evropské unie jako základ volného pohybu osob v Evropské unii. Práva občana EU.
-